

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 031591 23 Uvp
Banjaluka, 07.11.2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića predsjednika vijeća, Edine Ćupeljić i Svjetlane Knežević članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi D. M. iz B., koga zastupa punomoćnik Ćedomir Jungić, advokat iz Banjaluke (u daljem tekstu: tužilac), protiv rješenja broj [...] od 21.04.2022. godine tuženog Ministarstva finansija Republike Srpske, u predmetu utvrđivanja poreza na nepokretnosti, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 031591 22 U od 18.01.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 07.11.2024. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 031591 22 U od 18.01.2023. godine se preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove spora u iznosu od 2.825,00 KM u roku od 30 dana od dana primitka ove presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja.

Obrazloženje

Pobijanom presudom odbijena je tužba protiv uvodno označenog osporenog akta i odbijen zahtjev tužioca za naknadu troškova upravnog spora. Osporenim aktom odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv rješenja Poreske uprave Područni centar B., Područna jedinica B. broj [...] od 10.08.2021. godine, kao i zahtjev na naknadu troškova žalbenog postupka. Navedenim prvostepenim rješenjem odbijen je prigovor tužioca izjavljen protiv poreskog računa Poreske uprave za porez na nepokretnosti za poresku 2020. godinu broj [...] od 25.04.2021. godine. Tim poreskim računom tužiocu je određena obaveza plaćanja poreza na nepokretnost koja se nalazi na k.č. broj 66/3 i 66/8 k.o. B. u ukupnom iznosu od 65,54 KM koja obaveza se plaća u dva dijela, prvi dio najkasnije do 30.09. tekuće godine, a drugi dio najkasnije do 31.12. iste godine. Tim poreskim računom zamijenjen je poreski račun od 03.08.2020. godine.

Odbijanje tužbe obrazloženo je navodima suda da je osporeni akt pravilan i zakonit i da je donesen u skladu sa odredbama člana 16. stav 1. Zakona o porezu na nepokretnosti („Službeni glasnik RS“ broj: 91/15) čiji sadržaj citira, a citira i odredbu člana 16. stav 2. toga zakona kojim je propisano da o prigovoru protiv poreskog računa odlučuje Poreska uprava u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje poreski i opšti upravni postupak. Navodeći činjenično stanje u ovoj upravnoj stvari ukazuje da je ranijim donesenim poreskim računom od 03.08.2020. godine tužilac obavezan za poreski period od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

na iznos poreza na nepokretnosti od 98,31 KM, a koji račun je zamijenjen poreskim računom od 25.04.2021. godine, izdat tužiocu sa svim podacima kao i na tom zamijenjenom računu sada na iznos od 65,54 KM. Tužilac smatra da mu novim poreskim računom nije moglo biti naloženo plaćanje iznosa od 65,54 KM s obzirom da je po računu od 03.08.2020. godine izvršio uplatu iznosa od 98,31 KM, te da je u novom poreskom računu trebalo biti navedeno da je uplatom tog iznosa u cijelosti izmirio svoju obavezu iz 2020. godine. U spisu se zatiče uplatnica od 30.11.2020. godine na iznos od 98,31 KM u kojoj je tužilac u rubrici svrha doznake naveo „porez na nepokretnost za 2020. godinu“, a u rubrici „broj poreskog obveznika“ naveo je [...]. Dovodeći u vezu sadržaj uplatnice sa sadržajem poreskih računa sud cijeni da nisu osnovani navodi tužbe da nije bilo nedoumica u pogledu svrhe uplate iznosa od 98,31 KM, koja uplata nije dovedena u vezu sa brojem poreskog računa niti je tužilac naveo ispravan JMB/JIB, što ukazuje da se radi o propustima tužioca nastalim prilikom popunjavanja uplatnice, pa kod takvog činjeničnog stanja neopravdano je očekivati da tuženi provjerom kroz svoje evidencije dovodi u vezu nerezidentni račun tužioca sa njegovim ranijim JMB koji je poništen 2017. godine. S obzirom na navedeno pravilno je tuženi tužioca poučio da zbog pogrešne uplate na nevažeći JMB može podnijeti zahtjev za preknjižavanje sredstava na aktivni poreski račun.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje tužilac osporava zakonitost pobijane presude, iz osnova sadržanih u članu 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Sl. glasnik Republike Srpske“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Navodi da je pobijana presuda nezakonita kako sa procesno pravnog tako i sa materijalno pravnog aspekta. Citira odredbu člana 5. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03-61/13, u daljem tekstu: ZPP) i u vezi sa članom 48. ZUS, pa shodno tim odredbama smatra da odredbama ZUS nije regulisano pitanje da li je prije donošenja presude sud dužan da tužiocu dostavi odgovor na tužbu podnesen od strane tuženog, ali ukazuje da to nalaže načelo saslušanja stranke, pa da je nižestepeni sud propustio da to učini i ostao je uskraćen za mišljenje tužioca o navodima odgovora na tužbu. U okviru prvog razloga tužbe naveo je da o prigovoru koji je izjavio protiv poreskog računa od 25.04.2021. godine morala da odluči Poreska uprava RS, a ne njena Područna jedinica. Sud je pogrešno zauzeo stav da je taj razlog neosnovan pa se pozvao na odredbu člana 48. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi Republike Srpske („Službeni glasnik RS“ broj: 9/20 i 52/21) prema kojoj odredbi u nadležnost Područne jedinice spadaju poslovi izdavanja poreskih računa za nepokretnosti kao i vođenje upravnih postupaka po poreskim računima. S obzirom da iz spornog poreskog računa nesporno proizlazi da je isti izdala Poreska uprava, to nema mjesta pozivanju tuženog na odredbe Zakona o republičkoj upravi niti na pomenuti Pravilnik, jer isti ne mogu derogirati odredbe Zakona o porezu na nepokretnosti („Službeni glasnik RS“ broj: 91/15) kao *lex specialis* propisa, koji je propisao da o prigovoru odlučuje Poreska uprava RS a ne Područna jedinica. Uz to sporni poreski račun izdala je Poreska uprava pa je nelogično da o prigovoru odlučuje Područna jedinica Banjaluka kao najniža organizaciona jedinica. U okviru drugog razloga tužbe tužilac je prigovorio da u osporenom aktu nema podataka o rješenju kojim je direktor Poreske uprave RS eventualno ovlastio nekoga da potpisuje osporeno rješenje, a radi se o bitnom razlogu tužbe, jer je lice koje je potpisalo rješenje (načelnik Područne jedinice B.) morao prethodno da dobije ovlaštenje za tu radnju u vidu posebnog rješenja prema odredbama člana 31a. i 31b. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP). U pobijanoj presudi sud je samo konstatovao da ostali navodi nisu od uticaja, ali s obzirom da se radi o bitnom razlogu smatra da je sud morao da obrazloži iz kojih razloga smatra taj navod neosnovanim. Ovo s obzirom da je pravo na obrazloženu odluku neodvojivo od prava na pravično suđenje koje garantuje član II/3e) Ustava BiH i član 6. stav 1. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama (u daljem tekstu: Konvencija). Ne spori da je na uplatnici od 30.11.2020. godine napravio omašku i

označio svoj raniji rezidentni broj, ali ta omaška nije mogla dovesti do zabune u pogledu svrhe plaćanja i poreskog obveznika koji vrši plaćanje. Do zamjene JMB sa nerezidentnim brojem došlo je isključivo iz razloga što je u međuvremenu stekao državljanstvo Republike Austrije pa mu je raniji JMB poništen. U svakom slučaju prelaz iz JMB u nerezidentni broj nije razlog zamjene poreskog računa nego je razlog izmjene poreske prijave od strane tužioca. U vrijeme uplate iznosa od 98,31 KM na snazi je bio račun od 03.08.2020. godine koji je kreiran na bazi činjenice da je tužilac u to vrijeme bio vlasnik dvije nepokretnosti. U toku 2020. godine prodao je obje navedene nepokretnosti pa je dana 29.12.2020. godine odjavio te nepokretnosti sa svog imena. Dakle, nije sporno što je došlo do zamjene računa od 03.08.2020. godine sa računom od 25.04.2021. godine, ali je sporno što tuženi nije novim poreskim računom mogao naložiti tužiocu da pored ranije uplaćenog iznosa od 98,31 KM uplati i iznos od 65,54 KM. Smatra da je u novom poreskom računu trebalo biti navedeno da je uplatom iznosa od 98,31 KM izmirio svoju poresku obavezu za 2020. godinu, pa je više nego očigledno da je u konkretnom slučaju problem nastao zbog neažurnosti poreskog organa. Smatra da je Poreska uprava bila dužna da po službenoj dužnosti izvrši preknjižavanje pogrešne uplate. Shodno navedenom predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati na ponovni postupak. Zatražio je troškove postupka prema dostavljenom troškovniku zajedno sa troškovima sudske takse po odluci suda.

Tuženi u odgovoru na zahtjev navodi da je pobijana presuda pravilna i zasnovana na zakonu. Nalazi neosnovanim navode tužioca vezane za nadležnost organa za donošenje prvostepenog rješenja. Poziva se na odredbu člana 10. stav 3. Zakona o poreskom postupku („Službeni glasnik RS“ broj: 78/20 i 37/22) te člana 48. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi kojim odredbama je propisano da se Poreska uprava organizuje u sjedištu, područnim centrima, područnim jedinicama i drugim organizacionim jedinicama uređenim aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Poreskoj upravi, a koja je između ostalog nadležna za izdavanje poreskih računa i vođenje upravnog postupka po poreskim računima (odlučivanje o prigovoru protiv poreskog računa). Rješenje u upravnom postupku donosi rukovodilac, odnosno starješina organa ako nije drugačije propisano posebnim propisima, a rukovodilac prema odredbi člana 31a. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP) može ovlastiti drugo službeno lice iz istog organa za donošenje rješenja. Rješenje od 10.08.2021. godine doneseno je u okviru nadležnosti Područne jedinice i doneseno od ovlaštenog lica što proizlazi iz rješenja o davanju ovlaštenja od 20.04.2017. godine kojim je direktor Poreske uprave ovlastio Ž. V. zaposlenog u Poreskoj upravi, na radnom mjestu načelnik Područne jedinice B. za vođenje upravnog postupka i donošenja rješenja i drugih akata iz nadležnosti Područne jedinice. Uplata poreza na nepokretnosti za 2020. godinu po poreskom računu od 03.08.2020. godine u iznosu od 98,31 KM izvršena je na JMB [...] iako je u tom poreskom računu naveden u rubrici JMB [...] a ne pomenuti JMB koji je prema podacima CIPS poništen 31.03.2017. godine. Tužilac treba podnijeti zahtjev za preknjižavanje kod Poreske uprave na aktivni poreski broj koji je bio naveden u poreskom računu što je sve konstatovano u obrazloženju rješenja po kojem tužilac treba da postupi. Shodno navedenom predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. ZUS, odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Iz podataka spisa proizlazi da je Poreska uprava Republike Srpske dana 03.08.2020. godine izdala poreski račun za porez na nepokretnosti za poresku 2020. godinu broj: [...], na

ime D. M. JMB/JIB [...], za poreski period od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine na iznos od 98,31 KM. Ovaj poreski račun zamijenjen je poreskim računom broj: [...] od 25.04.2021. godine, izdatim istom poreskom obvezniku, sa svim podacima kao i na računu od 03.08.2020. godine, ali na iznos od 65,54 KM. Protiv poreskog računa od 25.04.2021. godine tužilac je izjavio prigovor, navodeći da je u potpunosti izmirio svoju poresku obavezu za 2020. godinu. Rješenjem od 10.08.2021. godine odbijen je kao neosnovan prigovor koji je tužilac izjavio protiv poreskog računa od 25.04.2021. godine za porez na nepokretnosti za poresku 2020. godinu uz obrazloženje da mu je ispravno utvrđena poreska obaveza u iznosu od 65,54 KM/korekcionni račun od 25.04.2021. godine za predmetnu nepokretnost na nerezidentni broj, a da je tužilac prilikom uplate poreza na nepokretnost za 2020. godinu u iznosu od 98,31 KM greškom izvršio uplatu na poništeni JMB koji je poništen u CIPS 31.03.2017. godine pa da je iz tog razloga potrebno podnijeti zahtjev za preknjižavanje na aktivni poreski broj.

Tužilac smatra da je izmirio u potpunosti poresku obavezu za 2020. godinu uplatom iznosa od 98,31 KM, te da nije od uticaja činjenica da je greškom izvršio uplatu na nevažeći JMB, jer da svrha uplate i uplatilac nisu sporni, pa je tuženi bio dužan da po službenoj dužnosti izvrši preknjižavanje uplaćenih sredstava na njegov aktivni poreski broj.

Odredbama člana 2. stav 1. Pravilnika o načinu vraćanja i preknjižavanja više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda („Službeni glasnik RS“ broj: 18/08 i 111/11, u daljem tekstu: Pravilnik) propisano je da se vraćanje i preknjižavanje više uplaćenih ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda vrši na osnovu izvršnog rješenja Poreske uprave ili na osnovu izvršnih rješenja drugih organa kada je posebnim zakonom propisana nadležnost tih organa za donošenje rješenja i nadležnost Poreske uprave za njihovo izvršenje, a stavom 3. tog člana je propisano da ako Poreska uprava utvrdi da je poreski obveznik preplatio ili pogrešno platio određenu obavezu, a da ima dospjelih a neizmirenih drugih obaveza, dužna je da bez zahtjeva poreskog obveznika iz iznosa preplate automatski izmiri njegove druge dospjele obaveze, s tim da je stavom 4. tog člana propisano da je Poreska uprava dužna da poreskom obvezniku dostavi obavještenje o takvom automatskom izmirenju njegovih dospjelih obaveza.

Shodno navedenim odredbama, a kako je tužilac pomenutom uplatnicom od 30.11.2020. godine dokazao da je izmirio svoju obavezu po poreskom računu za porez na nepokretnosti za 2020. godinu, proizlazi da je Poreska uprava bila dužna da u smislu navedenih odredaba Pravilnika izvrši preknjižavanje pogrešne uplate i to bez zahtjeva tužioca kao poreskog obveznika. Ovo jer je to na toj uplatnici navedeno da se plaća upravo taj porez na nepokretnosti za 2020. godinu, u vezi sa čim je tužilac u rubrici „svrha uplate“ naveo da plaća porez na nepokretnosti za 2020. godinu, pa iako je u rubrici broj poreskog obveznika naveo njegov raniji rezidentni broj koji je poništen 2017. godine, a propustio je da navede svoj sadašnji važeći nerezidentni broj, kako Poreska uprava u evidenciji ima oba poreska broja bila je dužna da izvrši preknjižavanje pogrešne uplate.

Ostali prigovori tužioca koje ističe u toku postupka su neosnovani, ali s obzirom na naprijed navedene razloge uvažavanja zahtjeva ovaj sud ne nalazi za potrebno da ih posebno obrazlaže, a u obrazloženju osporenog akta i pobijane presude o istima je dato detaljno i valjano obrazloženje koje u potpunosti prihvata i ovaj sud. Ovlaštenje za potpisivanje prvostepenog rješenja dato rješenjem direktora Poreske uprave broj [...] od 20.04.2017. godine, navedeno je u uvodu istog, pa je bez osnova ukazivanje tužioca na nedostatak toga ovlaštenja odnosno propust da se isto navede u rješenju. Prema odredbama ZUS ne postoji obaveza da se tužiocu dostavlja odgovor na tužbu podnesen od strane tuženog, niti mjesta primjeni odredaba ZPP, na

koje se tužilac poziva, pa prema tome ni povrede pravila postupka od strane suda na koje tužilac ukazuje.

Kod takvog stanja stvari, po ocjeni ovog suda, u pobijanoj presudi ostvareni su razlozi predviđeni odredbama člana 35. stav. 2. ZUS, pa se zahtjev tužioca za njeno vanredno preispitivanje uvažava, na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. tog zakona, pobijana presuda preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, jer su ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. tačke 2. i 4. ZUS.

Odluka o troškovima spora iz stava 2. izreke presude se zasniva na odredbi člana 49. i 49.a, stav 1. ZUS i u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03- 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu odredbe člana 48. ZUS. Visina troškova, koju je tuženi dužan isplatiti tužiocu, kojeg je u upravnom sporu zastupao advokat, određena je shodno odredbama Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik RS“ broj 68/05, u daljem tekstu: Tarifa). Prema Tarifnom broju 3. za sastavljanje podnesaka (tužbe) u neprocijenjivim stvarima visina nagrade iznosi ukupno 300 bodova, a prema vrijednosti boda od 2,00 KM, iz člana 14. stav 2. Tarife, nagrada iznosi 600,00 KM. Taj iznos uvećava se za 25% na ime paušala, prema odredbi člana 12. Tarife, tako da ukupan iznos troškova koji se dosuđuju na ime podnošenja tužbe iznosi 750,00 KM. Tu su i troškovi za sastav podneska kojim se tužba proširuje na novi akt, koji se određuju u istom iznosu od 750,00 KM, po istim odredbama Tarife, kao i za iznos sastava zahtjeva za vanredno preispitivanje, za koji se visina nagrade od 300 bodova, uvećava za 50% za sastav pravnog lijeka (450 bodova), pa prema pomenutoj vrijednosti boda nagrada iznosi 900,00 KM, uvećana za 25% paušala ukupno 1.125,00 KM, što ukupno iznosi 2.625,00 KM. Tu su i troškovi takse koje je tužilac uplatio na tužbu i presudu od 200,00 KM, pa ukupan iznos troškova koji se dosuđuju tužiocu iznosi 2.825,00 KM.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otppravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić